

بویا انسان را شیفته می‌کنند

پروفسور هانس هت آلمانی کاشف 16 نوع گیرنده بویایی در انسان است. جایزه 50 هزار یورویی جامعه پژوهشگران آلمان در سال 2010 به این پروفسور 63 ساله تعلق گرفته است...

پروفسور هانس هت آلمانی کاشف 16 نوع گیرنده بویایی در انسان است. جایزه 50 هزار یورویی جامعه پژوهشگران آلمان در سال 2010 به این پروفسور 63 ساله تعلق گرفته است.

پروفسور هانس هت از مدتها پیش هدف روشنی پیش رو داشت. هدفی که او خود آنرا چنین تعریف می‌کند: ««من می‌خواهم "سفیر بو"ها باشم و به انسان‌ها بگویم: دوستان شما تنها چشم و گوش ندارید بلکه بینی هم دارید.» به نظر پروفسور هت انسان‌ها بایستی از بینی و قوه بویایی‌شان بیشتر استفاده کنند. او معتقد است که از طریق بینی می‌توان به توانایی‌هایی رسید که از هیچ راه دیگری، امکان دسترسی به آنها وجود ندارد. جایزه جامعه پژوهشگران آلمان، دوشنبه هفتم ژوئن به پروفسور هانس هت اهدا شد. پروفسور هت زیست‌شناسی و شیمی خوانده است و با دانشمند برجسته رفتارشناسی، پروفسور کنراد لورنس دارنده جایزه نوبل، در موسسه ماکس پلانک همکاری داشته است. او در این همکاری مسئول بررسی حس بویایی پروانه‌ها بوده است. خود او می‌گوید: «« پروژه فوق‌العاده‌ای بود. در واقع اینطور بود که شیفته دنیای اعجاب انگیز ذرات بویایی شدم.»

"بو" قاتل شماره یک احساسات

حشرات تنها 50 نوع گیرنده مختلف بویایی دارند. هانس هت سیطره پژوهش خود را گسترده‌تر کرده و به سراغ انسان‌ها می‌رود. انسان 350 نوع گیرنده بویایی دارد. 16 گیرنده از این 350 نوع را این پژوهشگر 63 ساله آلمانی شناسایی کرده است. او معتقد است که ذرات بویایی، درک و رفتار انسان را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد.

پروفسور هت می‌گوید: ««ما می‌دانیم که بو قاتل شماره یک احساس، در رفتار انسانها نسبت به یکدیگر است. یعنی اینکه هر بوی ناخوشایندی، مثلاً بوی دهان یا بوی پا، منجر کننده است. فرقی هم نمی‌کند که سایر فاکتورها چقدر جذاب باشند.» پروفسور هت توضیح می‌دهد: ««هر انسانی گذشته از بوهایی مصنوعی، نوعی بوی طبیعی بدن و مخصوص به خود دارد. این بو کاملاً فردی و مانند اثر انگشت است.»

پروفسور هت می‌گوید که انسان‌ها اگر می‌خواهند دنیای اطرافشان را خوب بشناسند بایستی با بینی باز زندگی کنند. شعاری که طبیعتاً خود او در تمام مدت به آن دقت می‌کند. او می‌گوید که حتی در قطار و هواپیما هم وقتی راهرو را طی می‌کند، مسافران را تنها نگاه نمی‌کند بلکه از فرصت استفاده می‌کند و سعی می‌کند بوی آنها را هم درک کند. پروفسور هت ادامه می‌دهد: «« و نتیجه فوق‌العاده جالبی به دست می‌آید. گاه بوی بد یک آدم، به هیچوجه با ظاهر مطلوب او جور در نمی‌آید. یا برعکس آدمی که ظاهر چندان جالبی ندارد بوی بسیار خوش‌آیندی دارد.»

تمام بدن بو می‌کشد

پروفسور هت تئوری جالبی دارد: آدمها تنها با بینی بو نمی‌کشند بلکه در تمام بدن سلولهای گیرنده بویایی وجود دارد. وجود گیرنده‌های بویایی بر روی سلولهای پروتستات پیشتر ثابت شده است. مثلاً بوی بنفشه اثر مثبتی در درمان سرطان پروستات دارد. این بو تقسیم سلولهای سرطانی را متوقف می‌کند.

دریچه‌ای که پروفسور هت به دنیای ذرات بویایی گشوده است ابعاد گوناگونی دارد. به عنوان مثال عصاره یاسمن اثر مثبتی در درمان ترس دارد. تیم تحقیقاتی پروفسور هت پروانه این نسخه گیاهی در آلمان را به نام خود ثبت کرده است. بوی این عصاره از طریق بینی به ششها می‌رود و در آنجا وارد خون می‌شود. این ذرات بویایی مانند والیوم آرام بخش هستند، بدون آنکه اثرات جانبی داشته باشند.

البته نگفته نماند که پروفسور هت اشاره می‌کند پژوهش هم حد و مرز خود را دارد. او ادامه می‌دهد: ««مثلاً فکر نکنید که ما روزی یک نوع ذره بویایی کشف کنیم که می‌تواند همه آدمها را خوشبخت کند یا مثلاً باعث جذابیت یک آدم یا موجب علاقه و محبت شود.»

دویچه وله